

Sygn. akt II KK 349/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jacek Błaszczyk

SSN Małgorzata Gierszon

Protokolant Klaudia Binienda

w sprawie S. F. skazanego z art. 270 § 1 k.k.

po rozpoznaniu na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 2 grudnia 2020 r.

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w P. z dnia 2 lipca 2019 r., sygn. akt II K

(...)

I. uchyla zaskarżony wyrok nakazowy i na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. umarza postępowanie karne przeciwko S. F.;

II. kosztami procesu w sprawie obciąża Skarb Państwa

UZASADNIENIE

Prokurator Prokuratury Rejonowej w G. skierował do Sądu Rejonowego w P. akt oskarżenia przeciwko S. F., któremu zarzucił popełnienie następujących przestępstw:

1/ z art. 270 § 1 k.k. polegającego na tym, że w dniu 20 grudnia 2017 r. w miejscowości S., gm. R. w pow. P., w woj. (...), podrobił podpis K. F. na formularzu

samokopiującym się mandatu karnego seria DB nr (...) w celu użycia go za autentyczny;

2/ z art. 270 § 1 k.k. polegającego na tym, że w dniu 27 czerwca 2018 r. w miejscowości R., gmina N. w powiecie I. w woj. (...), podrobił podpis K. F. na formularzu samokopiującym się mandatu karnego seria Da nr (...) w celu użycia go za autentyczny (k. 113).

Sąd Rejonowy w P. w dniu 2 lipca 2019 r., w sprawie o sygn. akt II K (...), wydał na podstawie art. 500 § 1 i § 3 k.p.k. wyrok nakazowy, mocą którego:

- oskarżonego S. F. uznał za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów z tym ustaleniem, iż oskarżony dopuścił się ich w krótkich odstępach czasu z wykorzystaniem takiej samej sposobności, przy czym czyny te stanowią ciąg przestępstw wyczerpujący dyspozycję art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. - i za to wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 zł;

- na podstawie art. 44 § 2 k.k. orzekł przepadek poprzez pozostawienie w aktach sprawy dowodów rzeczowych znajdujących się w kopertach na kartach 57 i 59 akt i zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 200 zł tytułem opłaty oraz 460 zł pozostałych wydatków sądowych.

Wyrok ten nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się bez postępowania odwoławczego w dniu 18 lipca 2019 roku (k. 126).

Kasację od prawomocnego wyroku nakazowego na korzyść skazanego wywiódł Prokurator Generalny, który na podstawie art. 523 § 1 k.p.k. oraz art. 526 § 1 k.p.k. i art. 537 § 1 i 2 k.p.k. zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa procesowego, a mianowicie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., poprzez wydanie w dniu 2 lipca 2019 r. wyroku skazującego S. F. za dwa czyny z art. 270 § 1 k.k., polegające na: podrobieniu w dniu 20 grudnia 2017 roku podpisu K. F. na formularzu samokopiującym się mandatu karnego seria DB nr (...) w celu użycia go za autentyczny oraz podrobieniu w dniu 27 czerwca 2018 roku podpisu K. F. na formularzu samokopiującym się mandatu karnego seria Da nr (...) w celu użycia go za autentyczny, podczas gdy postępowanie co do tego samego oskarżonego o te same czyny zostało już zakończone prawomocnym wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w W. wydanym w dniu 15 listopada 2018 roku, w

sprawie o sygn. akt III K (...), co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.

W konkluzji Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku nakazowego i umorzenie postępowania karnego przeciwko S. F..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna w stopniu oczywistym, a zatem z uwagi na treść art. 535 § 5 k.p.k. możliwe było jej rozpoznanie na posiedzeniu bez udziału stron, albowiem niniejszy nadzwyczajny środek zaskarżenia został wniesiony na korzyść skazanego, a zarazem zachodziły podstawy do jego uwzględnienia w całości.

Trafnie podniesiono w kasacji, iż zaskarżony tą skargą wyrok nakazowy zapadł z rażącym i mającym istotny wpływ na jego treść naruszeniem przepisu prawa procesowego, to jest, art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.

Z akt sprawy Sądu Rejonowego w W. o sygnaturze akt III K (...) wynika jednoznacznie, że w Sądzie tym toczyło się już postępowanie przeciwko S. F. o te same zachowania.

W pkt. II skierowanego w tej sprawie aktu oskarżenia zarzucono oskarżonemu popełnienie czynu z art. 235 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., polegającego na tym, że w dniu 20 grudnia 2017 roku w nieustalonym miejscu w trakcie legitymowania przez funkcjonariuszy policji podał dane osobowe K. F. tworząc w ten sposób fałszywy dowód, na podstawie którego K. F. został wystawiony mandat karny nr DB (...) za wykroczenie z art. 95 k.w. na kwotę 150 zł, który przyjął i podrobił podpis K. F. na tym mandacie w celu użycia go za autentyczny.

W pkt. III aktu oskarżenia S. F. zarzucono popełnienie czynu z art. 235 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. polegającego na tym, że w dniu 26 czerwca 2017 roku w nieustalonym miejscu w trakcie legitymowania go przez funkcjonariuszy policji podał dane osobowe K. F. tworząc w ten sposób fałszywy dowód, na podstawie którego K. F. został wystawiony mandat karny nr Da (...) za wykroczenie z art. 95 k.w. na kwotę 150 zł, który przyjął i podrobił podpis K. F. na przedmiotowym mandacie w celu użycia go za autentyczny (k. 80 - 82 akt sprawy o sygn. III K (...)).

Wyrokiem nakazowym z dnia 15 listopada 2018 r., w sprawie o sygn. akt III K (...), Sąd Rejonowy w W. uznał oskarżonego S. F. za winnego popełnienia tych czynów uznając, że stanowią one ciąg przestępstw w ujęciu art. 91 § 1 k.k. i za to wymierzył oskarżonemu jedną karę 8 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania kontrolowanej nieodpłatnej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie.

Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 30 listopada 2018 roku (k. 91- 92, akt sprawy o sygn. III K (...)).

Nie ulega wątpliwości, że wskazany wyrok dotyczył po części tych samych zachowań S. F., o których ponownie rozstrzygał Sąd Rejonowy w P. w sprawie o sygn. akt II K (...). Jak trafnie podniesiono w kasacji, ich wspólnym elementem jest ta okoliczność, że dotyczyły w obu postępowaniach podrobienia przez oskarżonego S. F. na dwóch mandatach karnych - jeden serii DB nr (...), drugi serii Da nr (...) - podpisów K. F.. Oceny tej nie zmienia przy tym fakt błędnego przyjęcia przez orzekający później Sąd Rejonowy w P., w ślad za aktem oskarżenia, nieprawidłowej daty czynu drugiego, polegającego na podrobieniu podpisu na mandacie serii Da nr (...), przez wskazanie, że miał on miejsce „w dniu 27 czerwca 2018 roku”, a prawomocny w dacie orzekania o tym czynie wyrok Sądu Rejonowego w W. w sprawie III K (...), rozstrzygnął o odpowiedzialności karnej S. F. za mające w dniu 26 czerwca 2017 roku zachowanie polegające na podrobieniu podpisu K. F. na mandacie karnym serii Da nr (...). Nie ulega bowiem wątpliwości, że przedmiotem oceny obu Sądów było jedno i to samo zachowanie S. F., zrealizowane w dniu 27 czerwca 2017 r., czego dowodzi analiza akt obydwu spraw.

W aktach sprawy Sądu Rejonowego w W. o sygn. III K (...) w kopercie na k. 19. znajduje się oryginał mandatu serii Da nr (...) wystawionego na nazwisko K. F..

W dokumencie tym w miejscu na czytelny podpis osoby ukaranej znajduje się zapis „data: 2017.06.27” oraz podpis „F. K.". Z kolei w aktach sprawy Sądu Rejonowego w P. o sygn. akt II K (...), w kopercie na k. 59 znajduje się formularz samokopiujący tego samego mandatu serii Da nr (...), który nosi tę samą datę.

Podkreślenia wymaga okoliczność, iż kontrola drogowa zakończona wystawieniem przedmiotowego mandatu miała rzeczywiście miejsce w dniu 27

czerwca 2017 r., co zostało potwierdzone kopią notatnika służbowego funkcjonariusza policji (k. 13 - 19).

Trzeba zauważyć, że również Sąd Rejonowy w P. nie ustrzegł się błędu w określeniu daty omawianego czynu, gdyż w tym przypadku przyjął datę 27 czerwca 2018 r., zamiast daty 27 czerwca 2017 r.

Wszystkie powyższe okoliczności dowodzą, iż niezależnie od przedstawionych omyłek, przedmiotem obu postępowań było - we wskazanym zakresie - jedno i to samo zachowanie S. F.. Trafnie podniesiono w kasacji, że co prawda Sąd Rejonowy w W. procedował w sprawie III K (...) także w zakresie tworzenia przez oskarżonego S. F. fałszywych dowodów przeciwko K. F., zakwalifikowanych z art. 235 § 1 k.k., to jednak nastąpiło to poprzez podanie danych osobowych K. F. oraz przez przyjęcie dwóch mandatów karnych i podrobienie na nich podpisów tej osoby. W rezultacie działanie to stanowiło wypełnienie przez S. F. znamion dwóch czynów z art. 270 § 1 k.k. pozostających w zbiegu kumulatywnym (w ujęciu art. 11 § 2 k.k.) z art. 235 § 1 k.k. Nie ulega zatem wątpliwości, że zachowana została tożsamość przedmiotowa w obu prowadzonych przeciwko S. F. postępowaniach. Jak stwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 grudnia 2018 r., sygn. akt IV KK 684/18 (Lex nr 2602680) - „Zastosowanie w obu wyrokach skazujących nieco odmiennych kwalifikacji prawnych nie stanowi powodu wykluczającego tożsamość czynu, skoro dotyczy on tej samej osoby i tego samego zdarzenia faktycznego”. To stanowisko podziela również Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym niniejszą kasację.

W podsumowaniu dotychczasowych uwag należy stwierdzić, że funkcjonowanie w obrocie prawnym wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w W. w sprawie III K (...) stanowiło przeszkodę w postaci powagi rzeczy osądzonej w ponownym rozstrzygnięciu o tym samym przedmiocie.

Wydanie przez Sąd Rejonowy w P. wyroku nakazowego w dniu 2 lipca 2019 r., w sprawie o sygn. akt II K (...), naruszało w sposób rażący regułę wyrażoną w art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., co stanowiło bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. To rażące uchybienie miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

W rezultacie Sąd Najwyższy, uwzględniając kasację Prokuratora Generalnego wniesioną na korzyść skazanego, na mocy art. 537 § 2 k.p.k., uchylił zaskarżony wyrok w całości i postępowanie wobec S. F. umorzył.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu w sprawie oparto o przepisy art. 632 pkt 2 k.p.k. i art. 638 k.p.k. stwierdzając, że ponosi je Skarb Państwa.